

به نام خدا

موضوع تحقیق :

توانمند سازی زنان سرپرست خانوار و ایجاد اشتغال و کسب درآمد برای آنان در روستاها توسط کمیته ی

امداد امام خمینی (ره)

تأیید است : خانم سمیرا امیدوار

مقدمه

نقش اشتغال در پویایی زندگی انسان انکار ناپذیر است و میتوان آن را کانون ارتباطات انسان و اجتماع تلقی کرد. در جهت این پویایی بی تردید زنان به عنوان نیمی از جمعیت ، تأثیر مستقیم در توسعه ی جامعه دارند . در جامعه ای که مشارکت زنان در زمینه ی اشتغال و فعالیت های اقتصادی بیشتر باشد ، رفاه اجتماعی نیز بیشتر خواهد بود . یکی از زمینه های مهم فعالیت اقتصادی زنان مشاغل خانگی میباشد . مشاغل خانگی به عنوان نوعی کسب و کار که با حضور اعضای خانواده در منزل و در قالب یک طرح کسب و کار مجاز بدون مزاحمت و ایجاد اختلال در آرامش واحدهای مسکونی همجوار شکل میگیرد تعریف میشود و به عنوان راهکارهای مهم برای ایجاد اشتغال و درآمد در سراسر جهان به شمار میرود . مشاغل خانگی به منزله ی راه حلی مناسب با شرایط زندگی فردی و اجتماعی زنان میتواند باعث ارتقاء وضعیت معیشت آنان شود ، به طوریکه اکثر صاحبان کسب و کارهای خانگی بر این باورند که کارکردن در خانه کیفیت زندگی آنها را بهبود ببخشد . بنابراین مشاغل خانگی میتوانند به منزله ی راهکاری مناسب به منظور توسعه ی اشتغال های خرد و متوسط برای جمعیت وسیعی از زنان محسوب شوند که مهارت کافی در انجام برخی از کارها را دارند ولی به دلیل شرایط خاص اشتغال در کارگاه ها و محدودیت اشتغال نمیتوانند جذب بازار شوند .

مشاغل خانگی : آن درسته از فعالیت هایی که توسط عضو یا اعضای خانواده در فضایی مسکونی در قالب یک طرح کسب و کار انجام میگیرد و منجر به تولید خدمات و یا کالاهای قابل عرضه به بازارهای خارج از محیط زندگی مسکونی میگردد . در این راستا کمیته ی امداد امام خمینی (ره) در طرح توانمند سازی زنان خانوار و پشتیبانی از آنها بیشتر در روستاها که از نظر معیشتی در مضیقه هستند با در نظر گرفتن تسهیلات بدون سود و برگزاری کلاسهای آموزشی در زمینه های مختلف از جمله : زنبور داری ، پرورش قارچ ، ورمی کمپوست ، پرورش بوقلمون ، مرغ تخمی ، قالی بافی ، گلخانه ، پرورش دام و غیره ..... برنامه ریزی کرده است . هدف از ایجاد اینگونه مشاغل توسط کمیته امداد امام خمینی به منظور دستیابی به مقاصد زیر انجام میگیرد .

- شناسایی و توسعه ی ظرفیت های کسب و کارهای خانگی در جهت توسعه ی فرصت های شغلی

- ایجاد توازن بین مسئولیت خانوادگی و اشتغال اعضای خانواده

- کاهش هزینه های تولید و خدمات برای حضور فعال و مستمر در بازار رقابت
- افزایش بهره وری سرمایه و صرفه جویی در هزینه های جانبی اشتغال و افزایش در آمد خانواده
- ارتقاء مدیریت کسب و کار خانگی از طریق پیوند با بنگاه های بالادستی و اتحادیه ها ، تعاونی ها و صنوف و بازار کسب و کار

کمیته ی امداد برای حمایت از اینگونه کسب و کارها تعمدات پشتیبان نیز در نظر گرفته است که به شرح ذیل میباشد

- ارائه ی آموزش های لازم
- تهیه و تأمین مواد اولیه و ابزار کار
- مشاوره برای انجام مهارت کسب شده
- تأمین امکان بسته بندی محصول
- بازاریابی و فروش محصول
- نظارت بر فرآیند تولید و انجام فعالیت
- رعایت نکات ایمنی و بهداشت
- فراهم کردن زمینه مناسب جهت اخذ تسهیلات مالی

یکی از این نوع کسب و کارها که در بالا به آن اشاره شد پرورش قارچ به صورت خرد و کوچک در روستا میباشد . برای این منظور بعد از در نظر گرفتن سوله یا محل برای پرورش قارچ و بازدید توسط کارشناس مربوطه ی کمیته ی امداد و مورد قبول واقع شدن محل تسهیلات موردنظر به مددجو واگذار میگردد . برای پرورش قارچ در منزل باید به چند نکته مثل :

- ۱- سالن پرورش ۲- پیش سالن ۳- قفسه بندی ۴- سیستم گرمایشی ۵- سیستم سرمایشی ۶- سیستم تهویه
- ۷- کمپوست مورد نیاز ۸- ظرف پرورش قارچ ۹- بذر قارچ توجه داشت که آنها را به اختصار توضیح میدهم .

آموزش پرورش قارچ در منزل شامل نکاتی است که باید آنها را به ترتیب یاد بگیرید و پیاده سازی کنید و مطمئن باشید تا زمانی که شروع به پرورش قارچ در خانه نکنید آموزش به تنهایی هیچ کمکی به شما نخواهد کرد و حتماً باید تجربه کردن در کنار آموزش دیدن قرار بگیرد. بنابراین اول باید نوع قارچی که قصد پرورش آن را دارید انتخاب کنید برای این کار چند نکته را در نظر میگیریم نکاتی مثل طعم و خواص دارویی آن و ..... . طبیعتاً هر نوع قارچی را که خودتان در منزل استفاده میکنید و از آن لذت میبرید میتوانید برای پرورش در خانه هم امتحان کنید. اما بعضی اوقات به خاطر خواص دارویی قارچ و پرفرمدار بودن آن برای بیماری میتوان آن را پرورش داد.

- انواع قارچ برای پرورش در منزل

در مرحله ی اول انتخاب نوع قارچ پرورش برای تولید در منزل از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. شما میتوانید برای پرورش از قارچ های خوراکی معروف مثل: دکمه ای، صدفی یا گانودرما استفاده کنید. طبیعتاً در پرورش این نوع قارچها شباهت های زیادی وجود دارد اما فرق آنها در بستری است که رشد میکنند.

- زمان مناسب برای پرورش قارچ در منزل

زمان مناسب برای پرورش قارچ در خانه مهرماه تا آذر ماه است ولی اگر کمی امکانات داشته باشید و بتوانید هوا و حرارت را متعادل کنید در تمام ایام سال هم میتوان قارچ را پرورش داد.

- کاشت و برداشت قارچ در خانه چقدر زمان میبرد؟

این شغل همیشه جزء کارهایی است که به زمان زیادی احتیاج دارد و کلاً کاشت و برداشت قارچ در خانه بسیار کوتاه است. مثلاً قارچ دکمه ای از شروع کار تا برداشت محصول به ۳۵ روز زمان نیاز دارد و تا زمان بازدهی کامل ۸ هفته وقت میبرد. به طور کل تولید قارچ به دوماه زمان احتیاج دارد.

- هزینه ی پرورش قارچ در منزل چقدر است؟

شاید شما فکر کنید هزینه ی پرورش قارچ در منزل باید مبلغ بسیار بالایی باشد اما دقت کنید این کار به صورت خانگی انجام میشود ، بنابراین پرورش قارچ در خانه هزینه ی بسیار کمی دارد و شما به راحتی از عهده ی هزینه ی آن بر می آید و اگر بخواهیم پرورش قارچ را در مقیاس بزرگتری انجام دهیم بهش برآورد هزینه کمی تخصصی میشود .

- اندازه ی سالن پرورش قارچ در خانه

ابعاد سالن پرورش قارچ در خانه بسته به سرمایه ی شما متفاوت است از حدود ۶ متر میتوان این کار را آغاز کرد . اما برای داشتن درآمدی مناسب معمولاً باید از فضای ۴۰ تا ۵۰ متری استفاده کرد . در بهترین حالت خوب است که پوشش دیوارها و سالن سرامیکی باشد و اگر نشد سیمانی و اگر بازهم امکان نبود میتوان از پلاستیک پلی اتیلن استفاده کرد . سالن پرورش شما باید کاملاً قابل شستشو باشد و هیچ درز و سوراخ برای ورود حرارت و رشد باکتری ها نداشته باشد .

- قفسه بندی سالن پرورش قارچ

در قفسه بندی سالن پرورش قارچ بهتر است به جای لوله های آهنی از لوله های گالوانیزه یا آلومینیومی استفاده کنیم و با سیم گالوانیزه آن را ببندیم . درست است که لوله های آهنی نسبت به لوله های گالوانیزه هزینه ی کمتری دارد اما به رطوبت حساس است و به سرعت زنگ میزند . بسیاری از افراد از قفسه های چوبی هم استفاده میکنند اما چوب در تماس با رطوبت به سرعت تولید باکتری و قارچ میکند و باعث بروز بیماریهایی در قارچ های شما میشود .

- سیستم گرمایش در پرورش قارچ خانگی

زمانیکه شما در خانه قصد پرورش قارچ را دارید اصلاً نباید نگران سیستم گرمایشی یا وسیله ی خاصی برای این کار باشید زیرا بسیاری از افراد از وسایل معمولی مثل بخاری یا اجاق گاز تک شعله برای اینکار استفاده میکنند . فقط باید آنها را در سالن اصلی نگذارید و آنها را در پیش سالن قرار دهید تا هوای سالن پرورش را خشک نکند و قارچ های شما خراب نشود .

- سیستم سرمایش در پرورش قارچ خانگی

برای سرمایش سالن و پرورش قارچ در منزل میتوانید از کولر آبی همراه با لوله های پلاستیکی استفاده کنید که به شکل کانال در سالن شما کشیده شده است . باین کار شما سیستم هوایی بسیار پیشرفته با کمترین امکانات میسازید و هر زمانی که دمای هوا بالا رفت با آبپاشی به دیواره های سالن و کف آن به راحتی محیط را خنک میکنید . اگر به کولر هم دسترسی نداشتید میتوانید از دستگاه رطوبت ساز کوچک استفاده کنید ، با این کار هم رطوبت شما تأمین میشود و هم هوا خنک میشود .

- تهویه در پرورش قارچ

تهویه همیشه از نکات مهم پرورش قارچ در خانه بوده است . تا جائیکه امکان دارد باید حداقل از یک طرف هوا به سالن جریان داشته باشد و از یک طرف خارج شود . برای تصفیه از فن های کوچک هم میتوان استفاده کرد .

- دماسنج در پرورش قارچ

شما میتوانید برای بررسی دمای محیط پرورش قارچ خود از دماسنج های معمولی یا دیجیتالی استفاده کنید و باید حتما در سالن خود سه دماسنج قرار دهید تا وقتی یکی از آنها از کار افتاد شما کاملا از دمای محیط خود اطلاع داشته باشید .

- نقش کمپوست در پرورش قارچ در منزل

شاید در ذهن شما این سوال مطرح شود که کمپوست در پرورش قارچ در خانه چه اهمیتی دارد ؟ پاسخ این سوال بسیار روشن است . تمام رشد و تغذیه ی قارچ از کمپوست یا همان کود گیاهی است . ما میتوانیم با قرار دادن کمپوست داخل ظروف و بذریابی داخل آن و بعد از آن آبیاری به موقع کار کاشت قارچ را شروع کنیم . اصولا چون تهیه ی کمپوست با دستگاه های خاصی صورت میگیرد پیشنهاد میکنیم که شما هم کمپوست را از شرکت های مطرح خریداری کنید و بعد از برداشت محصول قارچ آنها را در بسته بندی های بهداشتی و مناسب قرار داده و روانه ی بازار مصرف نمائیم .

و من الله توفیق